

Undervisernoter:

Konflikthåndtering og forebyggelse på institutioner - Identifikation

Voksenansvar for anbragte børn og unge

Konflikthåndtering og forebyggelse på institutioner - Identifikation

Målgrupper:

- Private opholdssteder
- Alle døgninstitutioner

Undervisernoterne består af to dele:

1. del: Baggrundsviden til underviseren
2. del: Noter til de enkelte slides til undervisningen

Del 1: Baggrund til underviseren

Overskrift	Noter
Dette moduls indhold:	Dette modul indeholder: <ul style="list-style-type: none">• Tilgange og inspiration til systematisk opfølgning og refleksion på konflikter og magtanvendelser• Introduktion til risikovurderinger
Varighed:	Hvis hele modulet gennemføres som foreslået, vil der skulle sættes ca. 3½ timer af til undervisningen, eksklusiv pauser.
Målgruppe:	Materialet er målrettet til undervisning af ledere og medarbejdere i private opholdssteder og på alle typer af døgninstitutioner, dvs. almindelige åbne døgninstitutioner, delvis lukkede afdelinger på åbne døgninstitutioner, delvis lukkede døgninstitutioner samt åbne, sikrede og særlig sikrede afdelinger på sikrede institutioner.
Anvendelse:	Materialet består af flere moduler med tilhørende undervisernoter. I alle moduler er der fokus på at forebygge og håndtere magtanvendelse i praksis. Materialet kan anvendes som en del af en kursusdag eller tilrettelægges som et selvstændigt undervisningsforløb fx. ved temadage, personalemøder eller lignen-

	<p>de. På Socialstyrelsen hjemmeside findes forslag til sammensætning af kursusdage.</p> <p>Hvert modul foreligger i to udgaver, en låst PDF-fil og en Power Point udgave, der er redigerbar. Herved kan materialet tilpasses den pågældende deltagerkreds. Eksempelvis er der forslag til øvelser. Disse kan udelades, hvis underviser vurderer, at det ikke er relevant for deltagerkredsen. Hvis underviser vurderer, at der er et behov for at gå i dybden med udvalgte øvelser eller emner, er dette også muligt. Det er ligeledes muligt at tilpasse materialet til den målgruppe, deltagerne arbejder med eksempelvis i forhold til målgruppens alder.</p>
Generel forberedelse:	<p>Det anbefales, at underviser forbereder sig ved brug af lovtæst, bekendtgørelse og vejledning. Derudover findes supplerende informationsmateriale på Socialstyrelsens hjemmeside, herunder casemateriale og dilemmafilm.</p>
Supplerende materiale, der kan anvendes i undervisningen	<p>Der er ingen forslag til supplerende materiale i dette modul.</p>
Baggrund for lov om voksenansvar overfor anbragte børn og unge	<p>I juni 2013 nedsatte den daværende regering Udvalget om magtanvendelse på anbringelsessteder for børn og unge (Magtanvendelsesudvalget). Udvalget havde til formål at afklare, beskrive og analysere de etiske, juridiske og praktiske grænsedragninger for anvendelse af magt over for anbragte børn og unge, herunder en analyse af udfordringerne ved det daværende regelsæt. Magtanvendelsesudvalget skulle endvidere komme med forslag til et kommende regelsæt.</p> <p>Baggrunden for nedsættelsen af udvalget var bl.a., at både Folketingets Ombudsmand og Folketingets § 71-tilsyn havde påpeget, at det eksisterende hjemmelsgrundlag for magtanvendelse på børne- og ungeområdet var uklart. Magtanvendelsesudvalget havde en bred sammensætning af medlemmer bl.a. med kommunale og regionale repræsentanter, repræsentanter for relevante organisationer for praksisfeltet samt børneorganisationer samt faglige eksperter. I udvalgsarbejdet deltog tre børneeksperter, som tidligere har været anbragt. Daværende direktør ved Folketingets ombudsmand Jens Møller fungerede som formand for udvalget. Børnerådet sikrede endvidere yderligere inddragelse af børn og unge gennem tre børneekspertergrupper.</p> <p>Magtanvendelsesudvalget afgav i marts 2015 betænkning nr. 1551/2015 om Magtanvendelse over for børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet.</p> <p>Magtanvendelsesudvalget anbefalede, at der blev udarbejdet et helt nyt og selvstændigt regelsæt om magtanvendelse over for anbragte børn og unge med en tydeliggørelse af de eksisterende regler, herunder med tydeliggørelse af børn og unges rettigheder i relation til magtanvendelse og andre indgreb i deres selvbestemmelsesret. På enkelte områder anbefalede udvalget en vis udvidelse af adgangen til at gribe ind overfor anbragte børn og unge, herunder muligheden for afværgehjælp og undersøgelse af et barn eller en ung person på sikrede døgninstitutioner. Udvalget tog i sine overvejelser og anbefalinger udgangspunkt i børn og unges grundlæggende rettigheder, herunder retten til omsorg og beskyttelse.</p>

Den 5. november 2015 indgik Regeringen, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Det Konservative Folkeparti en aftale om rammerne for voksenansvar over for anbragte børn og unge (Klare rammer for voksenansvar over for anbragte børn og unge). Aftalen følger op på aftalen om udmøntningen af satspuljen for 2016 for social- og indenrigsområdet. Aftalen lægger sig tæt op ad anbefalingerne fra Magtanvendelsesudvalget, og loven om voksenansvar overfor anbragte børn og unge er en udmøntning af den politiske aftale.

Lov om voksenansvar har til formål at fastsætte rammer for plejefamilier og personales adgang til, som led i varetagelsen af den daglige omsorg, at anvende magt og foretage andre indgreb i anbragte børn og unges selvbestemmelsesret og sikre de anbragte børn og unges retssikkerhed i forbindelse hermed.

Lov om voksenansvar overfor anbragte børn og unge regulerer forholdene under anbringelsen, og den indeholder således blandt andet flere af de bestemmelser, der før fandtes i servicelovens §§ 123-123d samt den tidligere magtanvendelsesbekendtgørelse. Bestemmelser om afgørelser om anbringelse og kriterier for anbringelse på delvis lukkede afdelinger og delvis lukkede institutioner samt sikrede afdelinger og særlig sikrede afdelinger er samlet i servicelovens §§ 63a-63c i kapitel 11 om særlig støtte til børn og unge.

Del 2: Noter til PowerPoint

Dias 2:

<p>Formål</p> <ul style="list-style-type: none">• At fagpersoner får kendskab til tilgange og metoder, der kan identificere og forebygge konflikter og magtanvendelser, herunder brug af systematisk opfølgning og risikovurderinger <p>Konfliktåndtering og forebyggelse - identifikation 2</p>
--

	Noter: Formål
Dias 2	Gennemgå dias, og præsentér formålet med undervisningen.

Dias 3:

<p>Indhold</p> <p>Dette modul indeholder:</p> <ul style="list-style-type: none">• Tilgange og inspiration til systematisk opfølgning og refleksion på konflikter og magtanvendelser• Introduktion til risikovurderinger <p>De andre moduler indeholder blandt andet:</p> <ul style="list-style-type: none">• Indberetninger• Opfølgning på magtanvendelser• Kultur og rammer <p>Konfliktåndtæring og forebyggelse - identifikation</p> <p>3</p>

Dias 3	<p>Noter: Indhold</p> <p>Gennemgå dias.</p> <p>De andre moduler kan findes på Socialstyrelsens hjemmeside sammen med film- og case materiale.</p>
--------	--

Dias 4:

Børn og unges rettigheder

Forbud mod tortur, nedværdigende, ydmygende og hånende behandling

Det afgørende er ikke altid handlingen eller ordene, men måden og oplevelsen

Konflikt håndtering og forebyggelse -
Identifikation 4

Dias 4	<p>Noter: Børn og unges rettigheder</p> <p>Gennemgå dias, og spørg deltagerne:</p> <ul style="list-style-type: none">• <i>Hvor mange har oplevet, at en kollega har talt nedværdigende til et barn?</i>• <i>Hvor mange har lavet en indberetning på det?</i>• <i>Vil man konfrontere en kollega efter en magtanvendelse, som man er uenig i?</i> <p>Få personer vil indberette en kollega, selvom de mener, at kollegaen er gået over grænsen. Det handler om kultur på arbejdspladsen at være en del af fællesskabet og bakke sine kolleger op. Man kan være bange for repressalier, for at blive ekskluderet eller ikke at blive troet på.</p> <p>Som fagperson har man skærpet indberetningspligt – som også gælder overfor kolleger.</p>
--------	---

Dias 5:

Øvelse om dilemmafilm

[Film om Dan på 15 år og en presset kollega](#)

Konfliktåndtering og forebyggelse -
identifikation

5

	Noter: Øvelse om dilemmafilm
Dias 5	Vis filmen, og start eventuelt en dialog ud fra refleksionsspørgsmål, der findes under filmen på hjemmesiden.

Dias 6:

Hvordan lærer vi af magtanvendelser?

Noter: **Inddragelse af børn og unge**

Dias 6

Generel intro:

Dette modul omhandler identifikation som en del af forebyggelsen af konflikter og magtanvendelser bl.a. ved brug af tydelige arbejdsgange, konfliktløsningsredskaber og præsentation af konkrete tilgange og metoder. Der præsenteres metoder og tilgange, som er til *inspiration* i hverdagen. Brug af metoderne kræver yderligere viden, men præsenterer dem som inspirationsmateriale.

Der er yderligere to moduler, der handler om håndtering og forebyggelse. Disse moduler findes på Socialstyrelsens hjemmeside.

Dias 7:

Hvordan lærer vi af magtanvendelser?

Det er en forpligtelse, at anbringelsesstedet følger op på eventuelle magtanvendelser med henblik på løbende læring og forebyggelse af lignende situationer.

Dette kan gøres ved at have fokus på tre temaer:

```
graph TD; A[Identifikation  
Viden om risiko,  
konflikter og  
magtanvendelser] --> B[Håndtering  
Viden om  
arbejdsgange,  
procedurer og  
tilgange og metoder]; A --> C[Forebyggelse  
Viden om  
forebyggende tiltag]; B --> C;
```

Konflikt håndtering og forebyggelse -
Identifikation

Dias 7	<p>Noter: Hvordan lærer vi af magtanvendelser?</p> <p>Gennemgå dias og figuren.</p> <p>Alle på arbejdspladsen spiller en rolle i forhold til identifikation, forebyggelse og håndtering af konflikter og magtanvendelser på anbringelsesstedet.</p> <p>På næste dias præsenteres indholdet nærmere.</p>
--------	--

Dias 8:

Identifikation

```
graph TD; A[Identifikation] --> B[Forebyggelse]; B --> C[Håndtering]; C --> A;
```

For at forebygge konflikter og magtanvendelser skal personalet blandt andet have viden om, hvornår risikoen opstår.

- Fælles drøftelser i personalegruppen om konflikter og magtanvendelser
- Systematisk opfølgning og refleksion på magtanvendelser
- Systematisk registrering af konflikter og magtanvendelser
- Systematisk risikovurdering af det enkelte barn eller ung, når det skønnes nødvendigt

Konflikt håndtering og forebyggelse - Identifikation

	Noter: Inddragelse af barnet eller den unge
Dias 8	Gennemgå dias.

Dias 9:

Fælles drøftelser i personalegruppen om konflikter og magtanvendelser	
Aktører:	Hvem spiller en rolle, når der skal arbejdes med forebyggelse af magtanvendelser? Hvilke meninger og holdninger har fx de pårørende, og hvilken rolle spiller de ift. forebyggelsen?
Kulturelle normer og værdier	Hvordan er kulturen på det sociale tilbud? Hvilke sæmølgeligheder og 'vi-plejer-praksis' er der, som har betydning for forebyggelsesarbejdet? Hvad er vold, konflikt, magt og omsorg?
Fysiske rammer	Fremmer eller hæmmer de fysiske rammer forebyggelsen af konflikter og magtanvendelser?
Lovgivning	Kender alle medarbejdere til lovgivningen, herunder indberetning og inddragelse, og kender børnene og de unge deres rettigheder?
Metoder	Hvilke metoder og tilgange er relevante? Hvor kan der hentes inspiration? Kan anbringelsesstedet selv iværksætte forandringsprocessen, eller er der brug for støtte udefra?
Kompetencer	Kræver arbejdet med forebyggelsen af konflikter og magtanvendelser en udvikling af kompetencer? Har medarbejderne den nødvendige viden og faglige kompetencer? Har børnene eller de unge kompetencerne, så de i højere grad kan udnytte deres rettigheder?
Ressourcer	Hvilke ressourcer er der, som kan være med til at understøtte en forandringsproces? Tid, medarbejdere, økonomi, politiske målsætninger mv.
Motivation	Hvilke motivationsfaktorer eller hvilken modstand kan der være hos de involverede?

Konfliktåndterning og forebyggelse -
identifikation 9

Noter: Fælles drøftelser i personalegruppen om konflikter og magtanvendelser	
Dias 9	Gennemgå dias og skemaet, som fremhæver væsentlige emner, som bør drøftes i personalegruppen.

Dias 10:

At få gang i og holde liv i drøftelserne

Der kan være flere måder at starte og holde liv i drøftelserne om forebyggelse af magtanvendelser:

- Beslutte at der med jævne mellemrum tages en generel drøftelse af magtanvendelseskulturen på stedet
- Beslutte at enkeltstående magtanvendelser skal være et punkt på dagsordenen på alle personalemøder.
- Holde fællesmøder eller oprette børneråd eller ungeråd, hvor brugerne får mulighed for at tale
- Holde informationsmøder med de pårørende for at involvere dem i processen og høre deres perspektiv

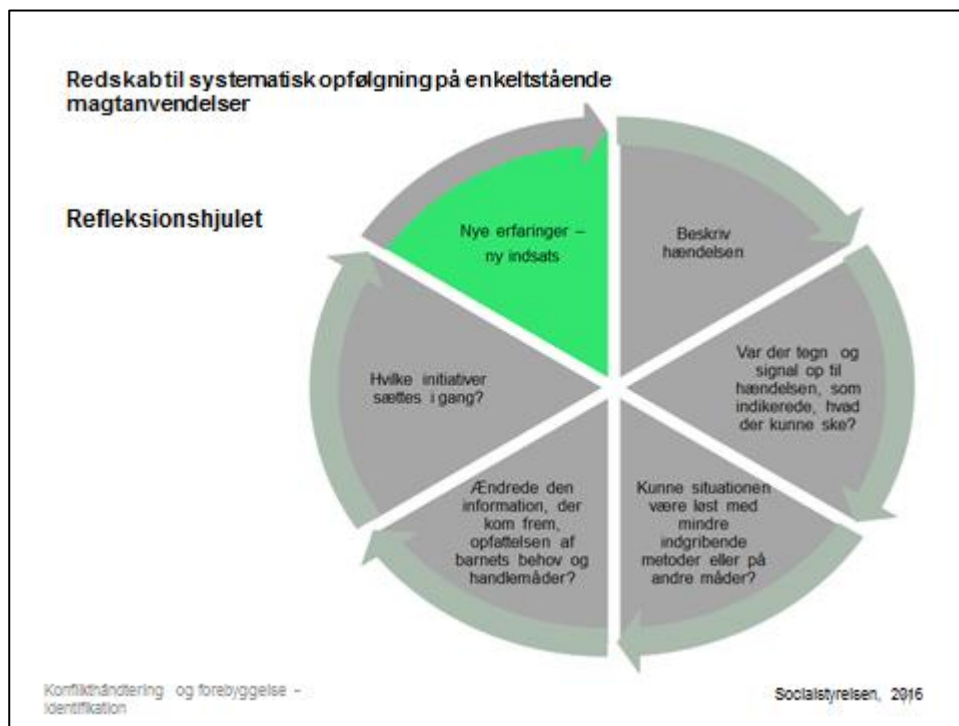
Noter: **At få gang i og holde liv i drøftelserne**

Dias 10

Gennemgå dias med forslag til at holde gang i drøftelserne.

At inddrage børnene, de unge og/eller deres familier kan være konfliktnedtrappende. De får ejerskab og oplevelse af at blive hørt.

Dias 11:

	Noter: Redskab til systematisk opfølgning på enkeltstående magtanvendelser
Dias 11	<p>Gennemgå dias og Refleksionshjulet</p> <p>Eksempler på spørgsmål, der kan understøtte dias:</p> <ul style="list-style-type: none">• <i>Hvad var det, barnet eller den unge ikke magtede? Hvilket behov søgte barnet eller den unge at få opfyldt?</i>• <i>Hvordan kan vi undgå, at barnet en anden gang kommer i den situation?</i>• <i>Var frivillighed umuligt?</i>• <i>Var der tungtvejende grunde til at gribe ind?</i>• <i>Er hjemmels-bestemmelsen overholdt?</i>• <i>Var indgrebet det mindst mulige, så kort som muligt og så skånsomt som muligt?</i>

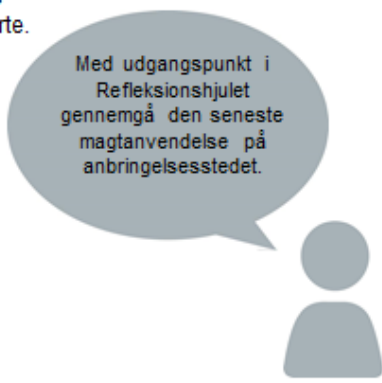
Dias 12:

Øvelse

Husk at tidligere handlinger kan ikke gøres om
- fokus skal ikke være på medarbejderens handlinger, og om de var rigtige eller forkerte.

Fokus skal være på læring og det fremadrettede arbejde.

Med udgangspunkt i Refleksionshjulet gennemgå den seneste magtanvendelse på anbringelsesstedet.

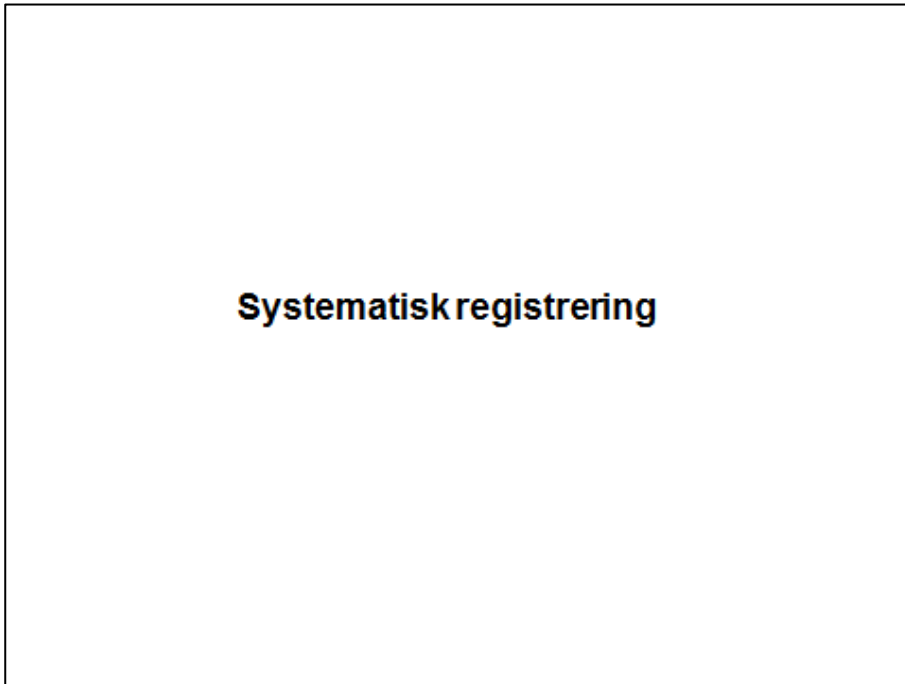

Konfliktåndering og forebyggelse -
identifikation

12

	Noter: Øvelse
Dias 12	<p>Gennemgå dias, og gennemfør øvelsen i mindre grupper. Lad alle grupper drøfte den samme magtanvendelse, og lad deltagerne præsentere væsentlige pointer fra hver gruppe. Det er ikke hensigten, at der er fokus på medarbejderne, der har været involveret i magtanvendelsen.</p> <p>Det kan være relevant at udlevere en kopi af refleksionshjulet.</p>

Dias 13:

	Noter: Systematisk registrering
Dias 13	Generel intro: De følgende tre dias omhandler systematisk registrering, og hvilken effekt det kan have i hverdagen.

Dias 14:

Systematisk registrering af konflikter og magtanvendelser

Systematisk registrering af konflikter og magtanvendelser giver mulighed for, at enkelte episoder kan anvendes til læring og giver indsigt i de mønstre, der ses.

	Noter: Systematisk registrering af konflikter og magtanvendelser
Dias 14	Gennemgå dias.

Dias 15:

Systematisk registrering af konflikter og magtanvendelser

Registrering er vigtig i forhold til at påpege hyppigheden af konflikter og magtanvendelser, men den skal samtidig føre til organisatorisk læring.

Der er flere fordele ved en analyse af hver enkelt konfliktsituation:

- Ved at identificere de situationer, hvor der opstår konflikter, er det muligt at udvikle *forebyggende strategier*
- Ved at analysere de handlinger, som medarbejdergruppen og den enkelte benytter sig af, er det muligt at udvikle *alternative handlinger*
- Ved at analysere de handlinger den enkelte gør efter en konflikt, er det muligt at udvikle *nye indsatser*

Noter: Systematisk registrering af konflikter og magtanvendelser

Dias 15

Gennemgå dias, og drøft fordelene ved systematisk registrering.

Registreringen skal ikke blive en byrde, og derfor er det kun de højst nødvendige oplysninger, der skal fremgå.

Eksempler, der kan understøtte dias:

- *Forebyggende strategier – kan vi dele børnene eller de unge i mindre grupper? Kan vi være mere strukturerede eller forudsigelige?*
- *Alternative handlinger – bør vi altid være to eller tre til stede? Bør vi ændre i dagsplanen?*
- *Nye indsatser – bør den unge forsat bo her?*

Lad deltagerne komme med flere eksempler.

Dias 16:

Systematisk registrering af konflikter og magtanvendelser

For at kunne anvende registreringerne af konflikter og magtanvendelser i det forebyggende arbejde, kan det være nødvendigt at registrere:

- **Forekomsten**, herunder antallet af konflikter og hvilke former for adfærd, der forekommer
- **Omstændighederne**, herunder hvor og hvornår konflikterne opstår, hvad der skete, før konflikterne blev til en magtanvendelse, og hvordan konflikten blev håndteret

Det er kombinationen af viden og effektivt integrerende strategier, der kan danne grobund for en effektiv forebyggelse af konflikter og magtanvendelser.

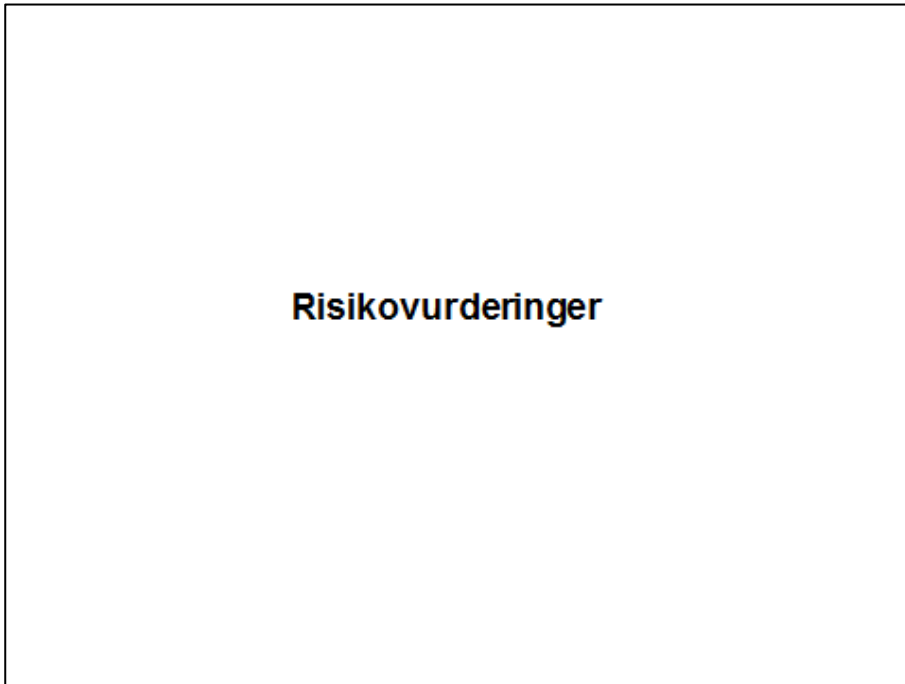
Noter: **Systematisk registrering af konflikter og magtanvendelser**

Dias 16

Gennemgå dias.

Anbringelsesstedet kan udarbejde et skema, som giver mening for dem at bruge i hverdagen.

Dias 17:

	Noter: Risikovurdering
Dias 17	Generelt intro: De følgende dias er en kort introduktion til risikovurderinger. Der præsenteres tre metoder. På Socialstyrelsens hjemmeside findes der et modul om risikovurderinger for yderligere informationer.

Dias 18:

Risikovurdering

En risikovurdering gør det muligt at målrette forebyggelsen direkte i forhold til risikoen for konflikter, vold og magtanvendelser.

Med en risikovurdering får man overblik over, hvor og hvornår risikoen er til stede. Det bliver muligt at forudsige konflikter og konfrontationer mellem barnet eller den unge og personalet og dermed muligt at forebygge mere præcist og undgå, at situationerne opstår og udvikler sig.

Noter: **Risikovurdering**

Dias 18

Gennemgå dias.

Risikovurdering handler ikke kun om personalets tryghed og sikkerhed. Det handler også om at skabe mest mulig tryghed, trivsel og sikkerhed for barnet eller den unge.

Dias 19:

Risikovurdering

De hyppigste anvendte metoder:

- Trafiklysmetoden
- Brøset Violence Checklist (BVC)
- Redskaber med særligt fokus på inddragelse af barnet eller den unge

Konflikt håndtering og forebyggelse -
identifikation 19

	Noter: Risikovurdering
Dias 19	<p>Gennemgå dias.</p> <p>De tre metoder præsenteres i de følgende dias hver for sig.</p> <p>Det er vigtigt at understrege, at undervisningen giver en kort introduktion til metoderne. Alle metoder kræver fordybelse og erfaring for at arbejde med dem.</p>

Dias 20:

Risikovurdering - Trafiklyset

Trafiklysmetoden er en enkel metode til at læse en persons signaler og beskrive personalets handlemuligheder.

Med trafiklysmetoden kan ansatte forholdsvis nemt registrere en persons signaler fx sprogbrug, stemmeføring, kropssprog og adfærd, som kan være tegn på konfliktoptræning.

Redskabet består af et eller flere skemaer, der beskriver en persons adfærd i henholdsvis 'grøn', 'gul' eller 'rød' zone.

- 'Grøn' vil sige, at personen er i sin komfortzone
- 'Gul' betyder problemadfærd
- 'Rød' er konfliktzone med truende eller voldsom fysisk adfærd

Noter: Risikovurdering - Trafiklyset

Dias 20

Gennemgå dias.

Trafiklysmetoden kaldes også "grøn, gul, rød"-metoden eller Blinklyset. Det er samme princip bag alle titler.

Trafiklysmetoden beskriver et barn eller en ungs adfærd og personalets handlemuligheder. Nogle sociale tilbud bruger trafiklyset til en generel beskrivelse af et barn eller en ungs adfærd. Andre beskriver et barn eller en ungs adfærd på en række områder inden for hver zone. Det kan fx være i forhold til: Fysisk adfærd/motorik, psykisk adfærd (sindsstemning, humør), sociale relationer, aktiviteter, ydre påvirkninger (fysiske rammer, lyde, lys).

Skemaet kan også beskrive personalets pædagogiske tiltag og handlemuligheder i de tre zoner, og hvordan de kan hjælpe et barn eller en ung tilbage i grøn zone.

Skemaerne er ofte en del af et barn eller en ungs individuelle plan eller handleplan og indgår i det samlede pædagogiske arbejde på stedet.

Dias 21:

Eksempel på brug af Trafiklyset

GRØN – Komfortzone	Tegn	Pædagogiske tiltag
Sociale relationer (andre beboere, personale)	Lasse vil gerne være sammen med personalet og sludre med dem. Lasse opsøger også andre børn, som han kan lide for at give et kram. Lasse koncentrerer sig om aktiviteter, selvom andre er aktive omkring ham.	Lasse imødekommes og anerkendes, og han støttes i at kommunikere og fortælle.
GUL – Problematisk adfærd	Tegn	Pædagogiske tiltag
Sociale relationer (andre beboere, personale)	Lasse bliver følsom over for lyde og bevægelser fra urolige børn, og Lasse kopierer udadreagerende adfærd.	Tal med Lasse, og lad ham deltage i aktiviteter, så godt det kan lade sig gøre.
RØD – Konfliktzone	Tegn	Pædagogiske tiltag
Sociale relationer (andre beboere, personale)	Lasse kradser, niver og bider personer, som han er utryk ved.	Lasse vil gerne have et kram og græde lidt, hvis han er tryk ved personalet. Nye personaler skal ikke kramme Lasse.

Konflikt håndtering og forebyggelse -
identifikation

21

Noter: Eksempel på brug af Trafiklyset

Dias 21

Gennemgå dias, og præsentér eksempel på et skema.

Skemaerne kan udformes på mange forskellige måder – alt efter målgruppen, behov og brug. Som beskrevet på forrige dias, så kan denne oversigt laves for flere områder som eksempelvis fysisk adfærd, psykisk adfærd og aktiviteter.

Dias 22:

Risikovurdering - BVC

Brøset Violence Checklist (BVC) (Woods, P. & Almvik, R., 2002) forudsiger risikoen for vold inden for et døgn, ved at personalet registrerer borgerens adfærd ud fra 6 variabler.

BVC har til formål at forudsige risikoen for vold 24 timer frem, for at personalet kan sætte tidligt ind med forebyggende tiltag fx i form af øget kontakt, samtale og opmærksomhed.

BVC bygger på antagelsen om, at aggressive og voldsomme episoder sjældent opstår uden, at der forinden har været en adfærd hos patienten eller borgeren, der indikerer, at han eller hun vil komme til at reagere aggressivt eller voldsomt i nær fremtid.

Noter: Risikovurdering - BVC

Dias 22

Gennemgå dias.

BVC er udviklet i sidste halvdel af 1990'erne i Trondhjem på Brøset psykiatriske hospital på baggrund af en undersøgelse over en 5-årig periode baseret på beskrivelser af patienternes adfærd.

BVC har hidtil mest været benyttet på psykiatriske afdelinger. Flere og flere sociale tilbud anvender BVC eller redskaber, som er inspireret af det.

Dias 23:

Eksempel på brug af BVC

Forvirring	Personen opfører sig åbenlyst forvirret og desorienteret, fx i forhold til tid, sted og personer.
Irritabilitet	Personen bliver let irriteret og tåler dårligt andres tilstedeværelse.
Støjende adfærd	Personen er åbenlyst støjende og vredsliden, smækker fx med døren og råber i stedet for at snakke.
Fysiske trusler	Personen har et tydeligt truende kropssprog, har en aggressiv kropsholdning, griber fat i andres tøj, truer med knytnæve mv.
Verbale trusler	Personen kommer med verbale udbrud, som er mere end blot at hæve stemmen og har til hensigt at ydmyge eller skræmme andre.
Angreb på ting eller genstande	Personen går direkte til angreb på ting eller genstande, står på eller knuser en rude, slår et møbel i stykker o.l.

Tirsdag	Dag	Aften	Nat
Forvirret			
Irritabel			
Støjende adfærd			
Verbalt truende			
Fysisk truende			
Angreb på genstande			
Sum			
Signatur			

Fravær af symptomer/adfærd giver 0 point.
 Ændring af forekomst i symptomer/adfærd giver 1 point.
 Pointsummen udregnes ved at lægge tallene sammen i de lodrette kolonner.

Summen:
 0 = ingen eller lille risiko for vold
 1-2 = risiko for vold. Forebyggende tiltag bør iværksættes.
 >2 = høj risiko for vold. Forebyggende tiltag skal iværksættes, og man skal planlægge, hvordan evt. voldsom adfærd skal håndteres.

Konflikt håndtering og forebyggelse - Identifikation Vold som udtryksform, 2014

	<p>Noter: Eksempel på brug af BVC</p>
Dias 23	<p>Gennemgå dias.</p> <p>Det er vigtigt at være opmærksom på, at scoring relaterer sig til personens sædvanlige adfærd. Er det eksempelvis naturlig adfærd for et barn eller en ung at kommunikere med råb og støjende adfærd, så skal det ikke scores.</p> <p>Dette er særligt vigtigt at huske ved brug af BVC til børn og unge med kognitive funktionsnedsættelser, hvis handicap kan vise sig i en atypisk adfærd.</p>

Dias 24:

Redskaber med særligt fokus på inddragelse af barnet eller den unge

Redskaberne tager afsæt i barnets eller den unges historie, selvindsigt og mestring – og skal tilpasses det enkelte barns eller unges funktionsniveau.

- **Forebyggelsesplaner eller tryghedsplaner:**
En slags samarbejdsaftale med personale og barnet eller den unge, som skal være med til at skabe tryghed for alle
- **Mestringsskemaer:**
Ved hjælp af skemaet kortlægges barnet eller den unges adfærd og årsagen til adfærden ved henholdsvis høj og lav mestring. I skemaet noteres også aftaler om personalets faglige indsatser, samt hvad barnet eller den unge selv kan gøre for at øge mestringen
- **Selvkontrolskemaer:**
Barnet eller den unge svarer på eller sætter kryds ved, hvad der tidligere har hjulpet, når han eller hun har følt kaos, indre uro eller vrede. Kan kombineres med et *triggerskema*, hvor der krydses de ting af, der kan gøre det svært for ham eller hende at håndtere kaos, indre uro og vrede

Noter: Redskaber med særligt fokus på inddragelse af barnet eller den unge

Dias 24

Gennemgå dias og de forskellige redskaber.

Der er forskellige måder at inddrage børnene eller de i risikovurderingen. Mange sociale tilbud bruger spørgeskemaer, der tager udgangspunkt i borgernes tidligere erfaringer og oplevelser med vrede, vold og trusler. Personalet og barnet, den unge og/eller deres familier drøfter sammen, hvad der kan få barnet eller den unge til at reagere voldsomt, og hvordan personalet bedst kan støtte, hvis der opstår en voldsom situation.

Dias 25:

Eksempel på brug af et redskab med fokus på inddragelse af barnet eller den unge

Bliver du regelmæssigt udsat for vold i din søfart?					
1	Er du udsat for det sidste år blevet så vred / angst / søvnløst / irritabel at du har reagert med at slå / kaste / slå / sparke / sparke / trække?	Ja	Nej	0-2 år	
I forbindelse med, at du har været vred / søvnløst / irritabel (indenfor det sidste år)					
2.A	Har du slået / sparket / stukket andre?	Nej	Sjældent	Nogle gange	Ofte
2.B	Har du sparket på andre?	Nej	Sjældent	Nogle gange	Ofte
2.C	Har du kastet med ting efter nogen?	Nej	Sjældent	Nogle gange	Ofte
2.D	Har du kastet med ting?	Nej	Sjældent	Nogle gange	Ofte
2.E	Har du mundfaldt hvad nogen?	Nej	Sjældent	Nogle gange	Ofte
2.F	Har du på anden vis brudt nogen, eksempelvis med håndleg, franske bardeborst, osv.?	Nej	Sjældent	Nogle gange	Ofte
2.G	Har du slået efter, røddet eller slået nogen mundtæt?	Nej	Sjældent	Nogle gange	Ofte
Ansvaret til udsatte søfart (personer) - Ikke begrænset til det sidste år					
3	Har du været blegere til / hvad kan 'rigge', at du regner voldsomt? Konflikter med medarbejder / håndlæger eller udsatte? Problemer i familien eller voldsomt? Andre?				Nej
Egen mærkning i situationen					
4	Har du kun du selv gøre / hvad gør du selv, som hjælper i situationen, har du regner voldsomt / er 'rigge' af? Ellers kun? Følge dig? Følge framer? Andre?				Nej
Mærker til personale ledigthed og håndtering i situationen					
5	Har du personale ledigt gøre, når du først er blevet så vred, at du regner voldsomt? Skal personale træde ind? Ellers har du? Følge framer? Følge dig? Følge framer? Andre?				Nej
Personale mulighed for forebyggende indbuds					
6	Har du personale gøre for at forebygge, at du regner voldsomt, når du bliver angst eller vred? Følge med din søfart eller dit nummer så skal være særligt opmærksomme på? Følge du kan hjælpe med, når du er vred eller angst?				Nej

Nogle børn og unge vil kunne reflektere over tidligere oplevelser og erfaringer, og de vil kunne sætte ord på, hvad der kan hjælpe med at undgå en lignende situation. Forældre eller andre omsorgspersoner vil også kunne bidrage.

Skemaet skal udarbejdes, så det matcher anbringelsesstedets målgruppe, herunder sprogbrug, spørgsmål og opbygning.

Konfliktløsning og forebyggelse
Identifikation

Vold som udtryksform 2014

Noter: Eksempel på brug af et redskab med fokus på inddragelse af barnet eller den unge

Dias 25

Gennemgå dias og nogle af eksemplerne i skemaet.

Brug af disse skemaer vil ikke nødvendigvis betyde, at konfliktsituationerne helt undgås, men det kan være et væsentligt led i forebyggelsen. Skemaerne kan bruges ved modtagelse af nye børn eller unge på et anbringelsessted.

Anbringelsesstedet skal selv udarbejde et skema, som passer til deres målgruppe. Der kan findes inspiration hos www.voldsomudtryksform.dk

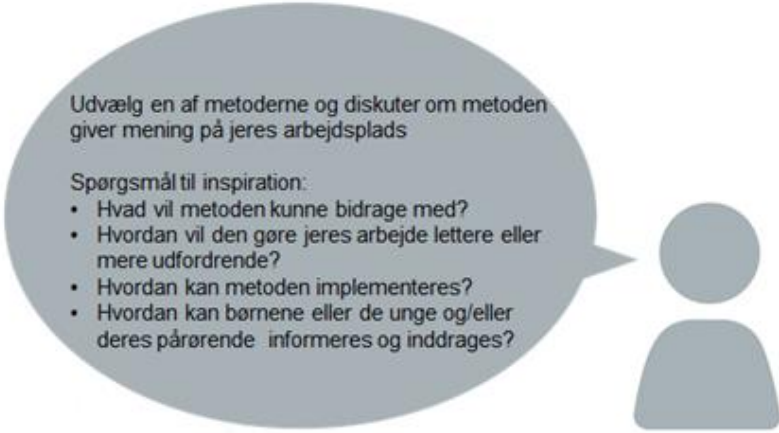
Dias 26:

Øvelse

Udvælg en af metoderne og diskuter om metoden giver mening på jeres arbejdsplads

Spørgsmål til inspiration:

- Hvad vil metoden kunne bidrage med?
- Hvordan vil den gøre jeres arbejde lettere eller mere udfordrende?
- Hvordan kan metoden implementeres?
- Hvordan kan børnene eller de unge og/eller deres pårørende informeres og inddrages?

Konfliktåndtæring og forebyggelse - Identifikation

26

	Noter: Øvelse
Dias 26	<p>Gennemgå dias, og start øvelsen i mindre grupper.</p> <p>Eksempler, der kan understøtte dias:</p> <ul style="list-style-type: none">• <i>BVC vil være rigtig nyttig, men jeg kan ikke se, hvordan vi skal få tid til at udfylde det hver dag</i>• <i>Vi vil aldrig få det gjort så systematisk. Vi glemmer det i en travl hverdag</i>• <i>Det er ikke muligt at inddrage vores målgruppe. De har ikke evnen til det</i>

Dias 27:

Summeøvelse

Drøft i mindre grupper:

Hvilke tanker har oplægget skabt hos jer?

Bør der ændres noget i vores eksisterende retningslinjer?

Hvordan arbejder vi videre med dette område?

Konfliktåndtering og forebyggelse - Identifikation

27

	Noter: Summeøvelse
Dias 27	Afrund undervisningen med en refleksion over oplægget.

Dias 28:

Litteratur

- E. Hammerich & K. Frydensberg *Konflikt og Kontakt* (2006), s. 113-116
- Socialt Udviklingscenter SUS, 2015 "Vi gør det sammen"
- Vold som Udtryksform (2014) *Risikovurdering – et bidrag til voldsforebyggelse*
- Woods, P. & Almvik, R. (2002). The Brøset Violence Checklist (BVC). *Acta Psychiatrica Scandinavia*, 106 (Suppl. 412): 103-105.

- http://www.arbejdsmiljoweb.dk/trivselvold_og_trusler/materialesamling_bor_n_unge/naar-vold-og-trusler-skal-paa-dagsordenen
- <http://voldsomudtryksform.dk>